

Eleonora Kaszewska, Jiro Hasegawa

Zadowice, pow. Kalisz. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 6, 163-164

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZADOWICE, pow. Kalisz
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadziła mgr Eleonora Kaszewska
oraz mgr Jiro Hasagawa / autor sprawozda-
nia/, Finansowało Muzeum Archeologiczne i
Etnograficzne w Łodzi, Trzeci sezon badań,
Cmentarzysko ciałopalne płaskie z okresu
latańskiego i wpływów rzymskich.

Wykop wytyczono wzdłuż południowego pasa granicznego cmentarzyska, aby
uchwylić jego zasięg w tym kierunku. Rozkopano przestrzeń o powierzchni 34 od-
cinków / 8 x 8 m / i odkryto 101 grobów w mniejszym lub większym stopniu
uszkodzonych, kilka skupisk ceramiki i kamieni oraz dużą ilość innych zabytków
metalowych i ceramiki.

Kultura wschodniopomorska z okresu wczesnolatańskiego reprezentowana była
przez 5 grobów, w tym 2 jamowe i 3 "skrzynkowe", które koncentrowały się
w południowo-zachodniej części cmentarzyska. Groby "skrzynkowe" zbudowane
były z polnych kamieni różnej wielkości. Mniejsze tworzyły bruki nad popielnicami,
większe i bardziej płaskie ułożone były na dnie grobu. Podobnie jak w grobach,
odkrytych w poprzednich latach, zawartość ich była dość kompletna. Zachowały się
przeważnie fragmenty popielnic i mis, które je nakrywały. Jeden z grobów nie
zawierał popielnic, a jedynie skupisko kości nakryte głęboką misą, która była
obstawiona kamieniami.

Na okres późnolatański przypada 51 grobów jamowych i 1 pochówek popielni-
cowy. Tegoroczne badania koncentrowały się właśnie w tej części cmentarzyska,
gdzie groby z tego okresu są najliczniejsze. Jamy grobowe miały w planie pozi-
mym kształt kołisty lub owalny, przeważnie o wielkich rozmiarach w granicach
od 85 x 72 cm do 300 x 120 cm. Wypełniła je w większości wypad-
ków masa intensywnie brązowoczarne zabarwienia. Występowały także pochówki
oznaczone pojedynczymi lub kilkoma gładzami - stalami nagrobnymi.

Z okresu rzymskiego pochodzą 44 groby. Pod względem formy pochówków
można wyróżnić na : 30 jamowych, 13 popielnicowych i 1 "skrzynkowy". Godny
uwagi jest ten ostatni grób, który, podobnie jak groby wczesnolatańskie na oca-
wianym cmentarzysku, miał 6 poziomów bruków i na dnie grobu duży fragment
czernionej naczyń z okresu wczesnorzymskiego. W porównaniu z pochówkami
późnolatańskimi, rzymskie groby jamowe miały znacznie mniejsze rozmiary i
oznaczały się jaśniejszym, szarym zabarwieniem wypełniaka. Dzięki temu m. in.

udało się odróżnić groby rzymskie od zespołów późnolateńskich, gdyż w kilku wypadkach wcześniejsze groby zostały uszkodzone przez późniejsze wkopy grobowe, założone w tym samym miejscu.

Groby różniły się również rodzajem wyposażenia. Obok skromnie wyposażonych, zawierających jedynie nieliczne ułamki ceramiki i przepalone kości, występowały bogate pochówki z licznymi fragmentami naczyń, częściami uzbrojenia i innymi wyrobami metalowymi. Odkryte w tym roku groby późnolateńskie posiadały w większości wypadków przynajmniej jedną fibulę żelazną. Szczególnie godne są uwagi: żelazne okucie wiadra, umieszczone wraz z innymi jeszcze przedmiotami metalowymi wokół krawędzi popielnicy wczesnorzymskiej, i odlewana brązowa fibula w kształcie żaby, pochodząca z grobu dziecięcego, datowanego fibulami żelaznymi na fazę B2.

ZYGMUNTOWO, pow. Cielchanów

Zespół Badań nad Polskim
Średniowieczem Uniwersytetu
Warszawskiego i Politechniki
Warszawskiej

Badania prowadziła mgr Barbara Koperska
konsultowała dr Bolesława Chomentowska.
Finansował WKZ w Warszawie. Drugi sezon
badań. Osada z przełomu okresu lateńskiego
i wczesnego okresu wpływów rzymskich.

Prace miały charakter badań ratowniczych. Przebadano powierzchnię około 1 ara. Badania prowadzono w dwóch punktach osady: kontynuowano pracę nad obiektem odkrytym w roku ubiegłym odsłaniając ślady słupów otaczających wolno stojący piec o konstrukcji kamiennej służący do wypalania wapna ; oraz w północnej części osady, gdzie odkryto obiekt określony jako Jama nr 1 o wymiarach około 2 x 3 m z dużą ilością ceramiki. Charakter obiektu nie został bliżej określony, ponieważ w związku z trudnymi warunkami atmosferycznymi nie zakończono eksploracji.